

Sovjetska vlada zanika
vsakršno odgovornost

Sovjetska vlada je uradno zavrnila vse ameriške obtožbe, da so njena letala nalašč sestrelila ameriško vojaško prevozno letalo nad Armenijo lani 2. septembra.

MOSKVA, ZSSR. — Sovjetska vlada je uradno odgovorila na obdolžitve, da so njena letala nalašč sestrelila ameriško vojaško prevozno letalo, ki je 2. septembra 1958 pomotoma zašlo nad sovjetsko ozemlje, ko je bilo na raziskovalni misiji ob turkosovjetski meji. Sovjetska vlada pravi, da je vse laž, kar trdijo Amerikanci in je samo to res, kar trdijo Sovjeti.

Laž naj bi bila, da je bilo v letalu 12 oseb, ko je preiskava dokazala, da so v ruševinah našli samo ostanke šestih trupel. Te ostanke je sovjetska vlada izročila ameriškim oblastem, za kaka druga trupla pa ne ve, oziroma je preiskava ugotovila, da jih ni bilo. Laž je, da bi bilo ameriško letalo sestreljeno.

"Razgovore," ki jih je objavilo državno tajništvo v Washingtonu so Amerikanci "ponaredili." Ni res, da bi bil kdo dal povelje za napad, ni res, da bi bili sovjetski piloti kak napad izvedli. Sovjetska vlada sploh vedela ni, da se je ameriško letalo zrušilo vse dolje, dokler ni ameriška vlada posilila za pojasnilo. Šele četrty dan po tej nesreči je šla na mesto sovjetska vojaška komisija, vse preiskala in točno poročala. Poročilo je bilo takoj poslano ameriški vladi.

Namesto da bi ameriška vlada bila hvaležna, da je sovjetska vlada vse storila po njeni želji, jo sedaj dolži, kakor da bi bili oni v kaki zvezi s to nesrečo. Namesto, da bi Amerikanci poučili svoje pilote, naj ne hodijo nad tuje ozemlje, dolže Sovjete, da so njihovi piloti zvalili ameriško letalo, da je zašlo nad sovjetsko ozemlje. Amerikanci delajo vse to samo, da bi poživili hladno vojno proti Sovjetski Zvezi, ker jim ni prav, da je ta vojna ponehala, odkar je bil v Združenih državah na obisku podpredsednik sovjetske vlade A. Mikojan. Tako trdi sovjetska vlada.

Nashe državno tajništvo trdi, da ima nedvomne dokaze, da so sovjetska vojaška letala sestrelila naše letalo.

Združene države bodo zahtevale
odškodnino

WASHINGTON, D. C. — Veste iz državnega tajništva trdijo, da bodo Združene države od Sovjetske zveze zahtevale \$3.000.000 odškodnine za 2. septembra 1958 nad Armenijo sestreljeno letalo. Prepričani so, da so njeni dokazi o tem, da so letalo sestrelili sovjetski vojaški letalci, tako trdni, da vzdrže vsak preskus.

— Okoli 600 funtov premoga je potrebno za razsvetljavo povprečne hiše na leto s kalorično pridobljeno elektriko.

Vremenski
prerok
pravi:

Mrzlo čez dan in ponoči. Od časa do časa naletavanje snega. Najvišja temperatura 20.

PREDSEDNIK EISENHOWER
ODŠEL OBISKAT MEHIKO

Predsednik Eisenhower je odletel včeraj iz prestolnice do Bergstrom vojaškega letališča v Texasu in danes jutraj ob 6:30 odletel na svojem letalu Columbine III. v Acapulco na tihomorski obali Mehike, kjer se bo sestal s predsednikom Mehike Adolfom Lopezom Mateosom.

AUSTIN, Tex. — Na poti na dvodnevni obisk predsednika Mehike v tihomorskem letovišču Acapulco se je predsednik Eisenhower ustavil za čez noč na vojaškem letališču Bergstrom. Predsednikovo letalo Columbine III. je pristalo na letališču ob 6:42 po petinpolurnem poletu od prestolnice. Danes jutraj ob 6:30 je bil določen čas odleta dalje do Acapulco, kjer bo Eisenhower prvič srečal novega mehiškega predsednika Mateosa.

Beli ostali doma!

Doslej bela šola v Front Royal je sprejela črne šolarje, zato pa so ostali doma beli.

FRONT ROYAL, Va. — Tod je bila tudi že od jeseni zaprta višja šola, ker je šolski odbor na temelju "masivnega odpora" proti uvedbi skupnih šol za bele in črne otroke po nalogu guvernerja šolo raje zaprl, kot bi vanjo sprejel črnce.

"Masivni odpor" je sodišče proglasilo za nezakonit in zaprte šole so se začele odpirati. Na vrsto je prišel tudi Front Royal. Šola je običajno obiskovalo okoli 1000 šolarjev. Ko je sedaj odredilo sodišče, da mora šola sprejeti 22 črnih šolarjev, so vsi beli šolarji ostali doma in bodo še nadalje obiskovali privatne šole, ki so črnim otrokom še vedno zaprte.

Guverner ima pripravljene predloge za novo zakonodajo, ki bo dovoljevala staremu otroku, ki bodo te pošiljali v privatne šole, posebno letno podporo za kritje stroškov šolanja.

Poljedelski tajnik Benson
zagovarja svojo politiko

WASHINGTON, D. C. — Tajnik za poljedelstvo Ezra Benson je podal poročilo senatnemu odboru za poljedelstvo. Senatniki so mu očitali, da je s svojo politiko napram farmerjem veliko pokvaril in poslabšal njihovo gospodarsko stanje.

Republikanski senatorji so gladko ugotavljali, da je tajnik Benson kriv, da ni republikanska stranka dobila večine niti v eni farmarski državi.

Benson na to ni vedel nobene pravega odgovora in zagovarja. Branil je le svojo osnovno stališče, da bo farmer tem bolj napredoval, čim bolj ga bo vlada pustila pri miru, da si sam urejuje svoje gospodarstvo in premaguje svoje težave.

"Vojni zločinec" končal
pred puškami na Kubi

HAVANA, Kuba. — Maj. Jesus Sosa Blanco, ki je bil prvič obsojen na smrt v razpravi v Sportni palači, je bil pred istim vojaškim sodiščem ponovno zaslišan in ponovno obsojen na osnovi istih prič in dokazov.

Maj. Blanco se je zagovarjal, da je izvrševal samo povelje svojih predpostavljanih in je mirno stopil včeraj jutraj pred puške. Fidel Castro je objavil ob nastopu svoje vlade, da bo končal z obsojanjem "vojnih zločincev" in njihovim streljanjem, da pa bodo ljudska sodišča ostala za slučaj, če bi bilo treba nastopiti proti nasprotnikom revolucionarne vlade.

Glavni namen predsednikovega obiska v Mehiki je utrditi prijateljske vezi med obema sosednjima državama. Za sestanek niso bili določeni razgovori o nobenih posebno perečih vprašanjih. Ti bodo neformalni in sestanek bolj družabnega značaja. Eisenhower je l. 1956 sprejel prednika sedanjega mehiškega predsednika Ruiz Vortinesa v White Sulphur Springs, W. Va.

Eisenhowerja so na poti iz prestolnice spremljali vodja demokratske večine v Senatu L. Johnson in kongresnik Homer Thornberry, tudi iz Texasa. Z njim pojdejo na obisk v Mehiko njegov brat dr. Milton Eisenhower, predsednikov svetovalec za zadeve Latinske Amerike, maj. John Eisenhower, predsednikov sin, mehiški poslanik v Washingtonu A. Carillo Flores in Roy R. Rubottom, pomožni državni tajnik za ameriška vprašanja.

Predsednik Eisenhower in predsednik Lopez Mateos bosta imela prvo priložnost za razgovor danes popoldne, ko bosta na jahti predsednika Mehike ogledovala zaliv Acapulco.

Komunisti pripravljali nemire

ACAPULCO, Mex. — Komunistični agenti so raztrosili po mestu in med tisočih gostov nešteto letakov, v katerih hujskajo proti Združenim državam in dvodnevnomu obisku predsednika Eisenhowerja. Uspeh njihovih naporov je sorazmerno majhen. Ljudje se za komuniste in njihovo delovanje ne brigajo in nestopno čakajo, da bi mogli videti predsednika Združenih držav.

Oni, ki jim je poverjena skrb za varnost gosta, niso v posebnih skrbih. Za vsak slučaj pa so le pripeljali sem iz Združenih držav posebne avtomobile s zoroženo streho.

Eisenhower ne vidi potrebe
po nadaljevanju posebne
brezposelne podpore

WASHINGTON, D. C. — Predsednik Eisenhower je na tiskovni konferenci pred svojim odhodom v Mehiko dejal, da ne vidi potrebe po ponovni posebni pomoči zvezne vlade brezposelnim, kot je bila sklenjena lani. Po njegovem je kriza minila in se bo tudi brezposelnost spomlad postopno zmanjšala v taki meri, da bodo lahko države same uredile, kar bo še potrebno.

Chrysler poklical delavce
na delo

CLEVELAND, O. — Chrysler Corp. tovarna v Twinsburgu je poklicala za konec tega tedna nazaj na delo preko 900 delavcev ki so bili odpušteni 15. januarja zaradi pomanjkanja stekla. Sedaj je stavka v steklarnah, ki Chryslerju dobavljajo steklo, končana.

Ves svobodni svet želi
Dullesu ozdravljenje

Javnost in Kongres želita, da bi se Dulles pozdravil in mogel zopet prevzeti svoje posle, časopisje pa že zahteva njegovo zamenjavo.

WASHINGTON, D. C. — Bojezen J. F. Dulles je še vedno predmet živahnega razpravljanja. Povsod se kaže, da ima Dulles neverjetno mnogo spoštovalcev, ki ga smatrajo za daleč najspodobnejšega človeka v vodstvu mednarodne politike. Zastopniki obeh strank in raznih skupin soglasno povedo, da bi bilo hitro okrevanje Dullesovo najboljšo zanj in za Ameriko. Spricho dejstva pa, da je komaj upati, da bi tajnik mogel dejansko opravljati svoje posle ali tudi le približno učinkovito voditi zunanje tajništvo iz postelje, so listi v Washingtonu zavzeli odločno stališče, da je treba hitro poiskati Dullesu naslednika, ker sedaj ni čas, da bi kak nadomestni tajnik odlašal in vodili zunanjo politiko.

Poklicali so direktorja Narodnega zavoda za raka dr. Gordon Zubroda, da bo posebej preiskal tajnika in določil zdravljenje. Obsevanje nameravajo začeti koncem tedna, ko se Dulles malo opomore od operacije kile.

Senat je pred sejo skupno molil za Dullesovo zdravljenje. Vodja demokratov senator Johnson je namreč predlagal, da bilo je soglasno sprejeto: Sklenjeno je, da senat stoji in natihamo prosimo Vsemogočnega, naj nakloni hitro in popolno ozdravljenje državnega tajnika, našega ljubelega prijatelja John Foster Dullesa.

Poslaniki tujih držav so izrazili svoje razgovore s časnikarji, da so izrazili svoje občudovanje nad izrednimi sposobnostmi g. Dullesa in povedali svoje želje, da bi kmalu ozdravil za dobro vsega sveta ne le Združenih držav.

Vodstvo ameriškega delavstva, izvršni odbor AFL in CIO, je poslalo brzojavko, ki želi v njej Dullesu ozdravljenje, ker "Amerika potrebuje vse svoje izborne borce proti komunizmu.

V terek je odšel predsednik Eisenhower sam osebno v bolnišnico, da vidi kako je zdravstveno stanje njegovega državnega tajnika. Časnikarjem je izjavil, da bo Dulles ostal na mestu državnega tajnika, dokler ne bo sam zaprosil za odstop.

Avstrijski podkancler v
Združenih državah

NEW YORK, N. Y. — V Združenih držav se mudi na obisku podkancler avstrijske republike dr. Bruno Pittermann. Ko so ga vprašali, kako je treba delati s sovjetskimi diplomati, je odgovoril: Najprej je treba imeti tri lastnosti, ki se jim pravi potrpežljivost, potrpežljivost in zopet potrpežljivost. Četrta pa je vztrajnost.

Pri vseh razgovorih ne smeš popustiti niti za las in ne odnehati od konca. Samo to je važno. Dejal je dalje, da je prepričan, da radi Berlina Sovjeti ne bodo tvegali kaj hujšega, zlasti ne vojske. Dvomi celo, da bi poskusili z zopetno blokado.

Izrazil se je proti načrtu Rappackeja in dejal: Kaka nevtralizacija Srednje Evrope bi prišla morda v poštev šele kot končni zaključek, ko bi bilo vse drugo v Srednji Evropi že urejeno.

SEN. KENNEDY ZA LOČITEV
VSEH CERKVA OD DRŽAVE

Sen. J. Kennedy se zaveda, da bi utegnil imeti kot katoličan težave pri imenovanju in volitvah za predsednika Združenih držav, zato se je javno zavzel za strogo ločitev vseh cerkva od države.

PHILADELPHIA, Pa. — Senator Kennedy, ki ga smatrajo za enega najmočnejših kandidatov za predsedniško ali podpredsedniško mesto na kandidadni listi demokratske stranke pri prihodnjih volitvah predsednika Združenih držav, je objavil članek, v katerem se točneje izraža glede nekaterih točk, ki so pogosto predmet preprirov v javnosti.

Kennedy je za ostro ločitev cerkve od države. Pravi, da je proti temu da bi država podpisala zasebne ali župnijske šole in da je proti temu, da bi pošiljale Združene države v Vatikan svojega posebnega diplomatskega zastopnika. Vse to, pravi, je treba opustiti, ker bi napravilo več nesoglasja in škode kot pa bi moglo prinesiti koristi, pa če tudi bi se uresničilo vse, kar sedaj navajajo v zagovor teh predlogov.

Kennedy sicer ne pravi, da objavlja to svoje stališče radi tega, da bo imel lažje stališče pri kandidaturi, pa je namen očiten. Pove samo to, da je vsak predsednik najprej in najbolj vezan na svojo prisego, ki jo položi ob prevzemu poslov, da bo vladal po ustavi. Zato njegovo posebno versko prepričanje pri izvajanju službe ne prihaja nič v poštev.

Z ozirom na to, da je Kennedy prišel tako visoko med prve kandidirate demokratske stranke, so začeli republikanci razmišljati, da bi tudi postavili katolika za kandidata za podpredsednika. Omenjajo sedanjega tajnika za delo Jamesa P. Mitchella. Listi pripominjajo, da je Smith, ko je kandidiral na demokratski listi za predsednika, dal približno podobne izjave glede istih točk, pa mu to ni nič pomagalo. Nasprotniki katolikov so kljub temu vneto volili proti njemu.

Za enkrat je najglasnejša nasprotnica Kennedyevega kandidature vdova Mrs. Eleonora Roosevelt. Pritrjuje ji newyorški bivši senator Lehman.

Atomska električna sila
bo cenejša od običajne

WASHINGTON, D. C. — Vlada je predložila obsežen program o razviti uporabe atomske energije za gospodarsko koristno uporabo v mirni dobi.

Po tem načrtu naj bi nekateri deli Združenih držav tekmo desetih let dobili atomsko električno energijo od sedanje običajne električne sile. Prav tako naj bi tekmo petih let Združene države že nudile drugim državam, ki imajo sedaj še dražjo električno silo, atomsko električno silo po ugodnejših cenah.

Vlada bo v ta namen razširila raziskovalni oddelke in bo dala pomoč industrijam, ki bodo hotele graditi primerne atomske elektrarne.

Kaj ima Fidel Castro vse
v načrtu

HAVANA, Kuba. — Vodja revolucije dr. Castro je razglasil program svoje vlade: 1. Agrarna reforma in razdelitev zemlje, ki je doslej v državnih lasti. 2. Vračanje premoženja, ki so ga nagrabili Batistini pristaši, v državno blagajno. 3. Javna dela, da se ublaži brezposelnost. Reorganizacija v javni upravi, zlasti pa v vojski.

Castro bo težko zadovoljil narasčajoče zahteve delavstva, ki je nejevoljno zaradi prekinitve redne zaposlitve z revolucijo.

Iz Clevelanda
in okolice

Seja — Društvo Baragov dvor št. 1317 Kat. borštinarjev ima jutri zv. ob osmih v šoli sv. Vida redno mesečno sejo. Asesment se pobira od 6:30 dalje.

Jutri ob osmih zv. bo imelo Društvo Slovenski dom št. 6 SDZ redno sejo v navadnih prostorih, članstvo vabljen!

Razprodaja v teku — Pri Grdinovih na Waterloo Rd. razprodajajo pohištvo in posredščine za dom po izredno ugodnih cenah. Več v oglasu!

Zadušnice — Jutri ob 7:30 bo v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za pok. Josephine Sirola ob 12. obletnici smrti.

V nedeljo ob desetih dop. bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Josepha Hrastar ob 10. obletnici smrti.

Uzodno — V Norwood Appliance & Furniture na 6202 St. Clair Ave. dobite v teh dneh po nenavadno ugodnih cenah SEALY modroce. Podrobnosti v oglasu!

Visoka starost — Joseph Trobentar na 708 E. 156. St. bo jutri obhajal svoj 87. rojstni dan. Čestitamo in mu želimo še mnogo let zdravlja in zadovoljstva!

Vaja — Slovesni oder ima jutri ob 7:30 zvečer vajo za igro "On in njegova sestra" v Baragovem domu za vsa dejanja.

Uspešno zdravilo proti
protinu so odkrili

CLEVELAND, O. — Javna zdravstvena služba je objavila, da se je posrečilo čisto slučajno v zadnjem času najti uspešno zdravilo proti protinu (gihu) ali "goutu," ki zelo rad muči starejše ljudi.

Zdravilo imenujejo "zoxazolamine", doslej uporabljen prvenstveno za sprostitve mišičevja. Izkazalo se je, da je proti protinu najmanj šestkrat učinkovitejšo od vseh sedaj uporabljenih zdravil.

NAJNOVEJŠE VESTI

LONDON, Vel. Brit. — Stanje predsednika turške vlade, ki je bil v letalski nesreči, se je toliko popravilo, da se bo danes že udeležil račgovorov o Cipru, ki so po besedah grškega zunanjega ministra Averofa že tako napredovala, da skoro lahko računajo z njihovim uspešnim zaključkom.

WASHINGTON, D. C. — Danes bodo začeli v Walter Reed bolnišnici z radijskim obsevanjem rakastega obolenja državnega tajnika J. Dullesa.

HAVANA, Kuba. — Vlada F. Castra je dovolila, da se danes odpro igralnice, ki so bile zaprte od Novega leta. Igralnice bodo pod strogim državnim nadzorstvom.

CAPE CANAVERAL, Fla. — Iz krogov letalstva prihaja vest, da bodo Združene države v letošnjem juniju poslale raketo do Venere in morda še dalje v vesolje.

FT. BRAGG, N. C. — Včeraj je gen. Marshalla ponovno zadela kap, vendar sodijo, da ni izključeno, da bi nov napad preživel, če se bo njegovo stanje ustalilo in ne bo novih napadov.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week in July

Publisher: Victor J. Knaus; Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:

\$12.00 na leto; \$7.00 za pol leta; \$4.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece
Petkova izdaja \$3.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$12.00 per year; \$7.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Friday edition \$3.00 for one year

Entered as second class matter January 6th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

No. 35 Thurs., Feb. 19, 1959

Tovariš Hruščev razlaga komunizem

Hruščev ne bi bil v očeh komunističnega sveta pravi komunistični voditelj, ako ne bi tudi on odšel svoj prispevek k razlagi komunizma. Zato se je na zadnjem komunističnem kongresu v Moskvi pomešal med take pismarje komunizma, kot so Marks, Engels in Lenin, in poučeval svoje tovariše, kdaj bo svet dočkal komunističen raj in kakšen bo ta raj. V glavnem je razvijal sledeče misli:

Med kapitalistično in komunistično dobo leži socijalistična. To je tista doba, ko svet še ne pridela toliko blaga, da bi ga lahko vsak dobil, kolikor bi ga hotel. V socijalistični dobi ne bo sicer kapital izžemal delavca, toda delavec bo moral vendarle še zelo naporno delati, ako bo hotel dobro živeti, kajti vsakemu bo dano samo toliko, kolikor je vredno njegovo delo. V socijalistični dobi mora družba gledati najbolj na to, da se bo proizvodnja dvignila na najvišjo mogočo stopnjo, zato je treba delavcu nuditi posebno odškodnino za vsak izreden napor pri njegovem delu. V socijalistični dobi ni dalje družba tako razvita, da bi lahko shajala brez države. V tej dobi mora obstojati država kot sredstvo, ki z njim delavstvo počasi prepeljuje družbo v komunizem.

Hruščev trdi dalje, da se bo prehod iz socijalizma v komunizem vršil zelo počasi. Kdor bi ga hotel s silo pospešiti, bi škodoval socijalizmu in komunizmu. Prehod tudi ne bo enakomeren. V tej prehodni dobi se bosta socijalizem in komunizem na nekaterih področjih kar pomešala. Po njegovem obstojajo že sedaj posamezna področja, kjer se komunizem že uveljavlja. Tako na primer smatra Hruščev socijalno zavarovanje, skrb za otroka, brezplačno študiranje za pojave komunizma. V tej prehodni dobi bo vsaka socijalistična država šla s svojo histrojo v komunizem, nekatera hitreje, nekatera bolj počasi. Solidarnost komunizma mora skrbeti zato, da bodo vse socijalistične države pomagale druga drugi, da ne bodo počasne države preveč zaostale na poti v komunizem.

Komunistična doba ne bo po mislih tovariša Hruščeva tak raj, kot si ljudje navadno zamišljajo, vsaj v začetku ne. Takrat bo obstojala še celo država, dokler se namreč komunistična družba tako ne utrdi, da bo lahko shajala brez vojakov, policajev in orožnikov. Res je, da bo takrat vsak lahko delal samo toliko, kolikor mu bodo dovoljevale njegove sposobnosti, toda, da bi imel vsega na pretek, tega pa ne! Komunistična družba bo dajala vsakemu hrano, obleko, stanovanje itd, toda le "v gotovih mejah," kajti "luksusa ne bo v komunističnem raji." Spretno pa se je izognil vprašanju, kdo naj določa, kaj človek potrebuje.

Nauk tovariša Hruščeva so seveda vsi rdeči pismarji na kongresu hvalili kot na povelje. Hvalili so ga še celo kitajski tovariši, ki so bili še lansko jesen čisto drugačnih misli. Takrat so vpili na vse grlo, da so s svojimi "ljudskimi komuni" že na pragu komunistične dobe. Ko so videli, da jim komunistični svet ne verjame, ker ve, kakšen pekel in kakšna revščina vladata v kitajskih komunah, so tik pred Božičem prenehali s svojo propagando in sklenili, da bodo pustili Moskvi prvo mesto v razlagi komunizma. Hruščev jih je radi tega na kongresu še posebej pohvalil, češ da sicer hodi po svoji poti v komunizem, da se pa pri tem nočejo pregrešiti zoper tiste nauke, ki jih širi Moskva. Vsekako je pa važno dejstvo, da je Kremlj postal zopet nesporen razlaga-vec komunistične vere.

Zakaj se je Hruščev podal na razlago komunizma? Morda tudi radi tega, da malo zajezi tiste očitke o "revizionizmu," ki sedaj letijo vsepovprek med vodilnimi komunisti. Ako se dva vodilna komunistična sporečeta, smo dosedaj lahko pričakovali, da si bosta kmalu očitala "revizionizem." Razlaga tovariša Hruščeva je toliko razčistila pojme med komunisti, da ne bodo videli revizionizma za vsakim gramom. Pečat revizionizma nosijo seveda še zmeraj jugoslovanski komunisti, ki trdijo, da je država pri njih že začela odmirati in da je zmeraj manj potrebna.

Priznati je treba, da se je Hruščev v svojih izjavah dotaknil nekaterih odprtih vprašanj o bodočnosti komunizma, ki jih Marks in Lenin nista v podrobnostih obravnavala in ki so se jih radi tega vsi komunistični pismarji iz previdnosti izogibali. S tem seveda ni rečeno, da so njegova izvajanja bolj "znanstvena" kot so trditve Marksa in Lenina. Kar je rekel Hruščev, je povedano poljudno in razumljivo. V tem nadkriljuje Marksa in Lenina, ki sta navadno pisala v zelo zavitihi stavkih. Na drugi strani so pa besede Hruščeva razblinile v nič mnogo upov po želji. Komunistična družba tovariša Hruščeva ni noben raj, v njem odloča še zmeraj družba, kakšen življenjski standard bo imel vsak posameznik. Diktaturo proletarijata v socijalistični dobi bo zamenjala diktatura družbe v komunistični. Ta zaključek se da izluščiti iz razlage tovariša Hruščeva.

Komunistična propaganda bo seveda o tem zaključku molčala. Pač pa se bodo z razlago tovariša Hruščeva lahko zabavali titovski pismouki. V mnogih trditvah bodo lahko videli prečiščeni "revizionizem," kar bodo naravno v Mos-

kvi z ogorčenjem zanimali. Boj med moskovsko in beograjsko komunistično ideologijo je dobil novo kost, da jo bo lahko dolgo glodal. Hruščev sam pa zaveze ne bo vzel tako tragično; ako bo treba, bo zatajil svoj "znanstveni" prispevek k razlagi komunizma. Tovariš je praktičen, njemu je tudi teorija samo sredstvo za dosego ciljev.

BESEDA IZ NARODA

Kulturni pregled in pripombe

Milwaukee, Wis. — V petek, 30. januarja, je v Auditoriumu pred 6300 poslušalci imel klavirski koncert lanske zmagovalce klavirskega tekmovanja v Moskvi 24-letni VAN CLIBURN, rojen v Texasu. S Pops orkestrom, ki ga je dirigiral mladi in nadarjeni dirigent Harry John Brown iz New Yorka, so odigrali Čajkovskega Concerto No. 1. Pianist Van Cliburn je odigral to lepo skladbo z takim tehničnim znanjem in notranjem doživljem, da so poslušalci z burnim ploskanjem prislili pianista, da je ponovil zadnji del "Alegro con fuoco."

Bil je lep umetniški večer. Mimogrede naj omenim da je Van Cliburn dobil za ta koncert 60% od dohodkov — preko \$9,000. Stari pianist-umetnik Artur Schnabel je dobil v mladem Van Cliburnu vrednega naslednika. Danes se Amerika ponša z velikim številom odličnih pianistov, ki so na visoki umetniški stopnji, toda čakajo, da se jim nudi prilika ali pa tako sreča, kot je doletela Van Cliburna.

V ponedeljek, 2. februarja, je bil v Pabst gledališču koncert Chicago Simfoni orkestra z angleškim gostom dirigentom Sir Thomas Beecham. Odigrali so z velikim uspehom skladbo Mendelssohna, Griega, Haydna, Schuberta, Liszta in Sibeliusa. Sir Thomas se kot 80-letnik, poslavlja tem potom od umetniškega poklica in od Amerike. Če ne bi bil prisoten na koncertu, ne bi nikdar verjel, da ta stari gospod, ki komaj premika svoje noge, dirigira z gornjim delom telesa in rokami s takim elanom in dušo, kot da bi bil v zrelih moških letih, in brez partiture — vse na pamet. Sir Thomas je največji angleški dirigent, in impresario. Ustanovil je več simfoničnih orkestror — med drugimi je ustanovil svetovno znani London Simfoni orkester. Bil je dirigent in upravnik največjega londonskega gledališča Covent Garden. V Ameriki je bil vedno dobrodošel, cenjen in spoštovan umetnik. Dirigiral je v vseh večjih mestih Amerike, vedno z velikim uspehom. Cenjen je bil tudi v Metropolitan Operi v New Yorku kot izborni operni dirigent. On je danes priznan za enega največjih glasbenih osebnosti na svetu. Naj mu bo sreča mila v življenju njegovega plodonosnega življenja.

Amerikansko-slovenska radio ura, ki jo vodi ta 7-let v Milwaukee rojena Louis in Dolores Ivanchich, je ta jubilej proslavila soboto, 7. februarja, zvečer v vseh prostorih doma Sv. Janeza na deveti cesti. V polno zasedeni dvorani z lepo opremljenim odrom so navzoči stoji in s spoštovanjem poslušali ameriškansko in slovensko himno. Takoj nato je milwauški občinski zastopnik 12. okraja ald. Mathias Schimenz pozdravil vse navzoče ter častil Luju in Dolores za sedemletni obstoj radio ure. Schimenz je prinesel pozdrav in častitke od gubernerja Nelsona in milwauškega župana Zeidlera, ki se radi boleznimi ni mogel osebno udeležiti te proslave.

Lepo pozdravljen je bil, ko je prišel na oder župnik slov. fare Sv. Janeza p. Claude Okorn, ki je pozdravil vse navzoče rekoč, da kot ožji prijatelj in svetovalec Luju in Dolores častita k tej obletnici želeč mnogo uspeha v bodočem slovenskem kulturnem delu preko slov. radio ure.

Po teh častitkah je Jankovičev orkester zaigral par živahnih polk, nakar se je oderska zavesa odprla in na oderu sta bila Luj in Dolores, ki sta v spomin na otroška leta, ko sta mnogokrat nastopala kot solista-plesalca, zaplesala izven programa Blue Tango. Po tem plesu je Louis vodil in tolmačil v lepem in šaljivem tonu večerni program točko za točko.

Prvi gost, ki ga nam je predstavil je bil vsem dobro poznati slov. pevec in učitelj g. Anton Subelj, ki so ga vsi prav pri srčno pozdravili. S svojim lepim glasom je odpel več narodnih pesmi in to: Kje je mili moj dom, Gor čez jezero in Po čem tako dišiš, ljubček moj. Za do-atek je zapel še dve domači šaljivi pesmi, ki sta izzvali ogromno navdušenje, posebno pri starih naseljenci. Pevec Subelj ima v Milwaukeeju in širom Wisconsinu mnogo prijateljev in znancev in se je v nedeljo dop. preko Slov. radija v lepi ljubljanski zahvalil za gostoljubje in pozdrave.

Drugi gost iz Clevelanda je bil čarovnik "večni mladenič" John Grdina. S svojimi uspešnimi triki je vzbudil veliko zanimanja, radovednosti in obilo smeha ter mnogo ploskanja. Mene je bolj zanimalo, s kakšno čarovniško mažo se maže da je kljub v 74 letom še tako mladeniško gibčen in uren. Sem čul, da ima v bodočem mesecu rojstni dan! Želim, da mu Bog nakloni še mnogo zdravih let.

V krasni večerni obleki je sopranistka Dolores Ivanchich zapela z globokim občutkom in prav lep Puccinijevo arijo iz 3. dejanja La Boheme "Mimino slovo"! Sledila je lepa Zormanova pesem "Oj večer je že." Za njeno lepo in doživeto petje je pri poslušalcih dosegla prav lep in velik uspeh. V duetu Dolores in Subelj sta dosegla prav tako lep uspeh. Zapela sta narodno pesem "Ko lani sem tam mimo šel" ter živahno "Dalmatinski šajkaš."

Nato je sledil slov. narod. ples skupine "Slovenski nagelji." V lepih narod. nošah je prikupno in živahno zaplesala ta skupina naše nar. plese. Te plese vodi ga. D. Strmškova. Dosegli so vsestransko priznanje in navdušeno odobravanje. Najstarejši slov. moški pevski zbor v Ameriki "Prešeren" iz Chicaga je dobil v tej dvorani zelo hvalježno občinstvo, ter je zboru priručno ploskalo po vsaki odpeti pesmi. Na programu so bili Schwab z "Dobro jutro," ameriškansko pesem "Drifting and Dreaming" ter Venček narodnih pesmi. Za do-atek so zapeli še "Sem fantič z zeleneja Stajerja." "Prešeren" je discipliniran pevski zbor, toda na tem koncertu je bilo včasih precej neubranosti glasov, posebno pri tenorjih, kar se da razumeti; — dolgo potovanje in slabo vreme!

Vse točke je na klavirju odlično spremljal simpatični g. Alfred Fishinger. Na koncu programa sta se Louis in Dolores, zahvaliva vsem sodelujočim, ter vsem, ki so posetili to proslavo — želeč dobro zabavo in na svidenje drugo leto.

Po sporedu se je razvila v vseh prostorih prijetna in vesela domača zabava. V gornji dvorani so plesali stari in mladi ob zvokih pridnih Jankovičevih fantov ter Doc Perkovega orkestra.

Zelo nasmejan in zadovoljen

je bil najstarejši posetnik te proslave 85-letni John J. Vodnik iz Milwaukeeja. Je v Ameriki več kot pol stoletja — vedno zdrav! "Samo te salamen-ske noge me nečejo več niti tako kot preje, drugače bi še plesal," je rekel. Ta stara slovenska korenina je bila rojena 1. 1874 v Črešnjicah pri Novem mestu na Dolenjskem. Naj mu Bog nakloni še mnogo let.

V razgovoru med zabavo so nekateri omenili, da so pogrešali na tem večeru sodelovanje odličnega cerkvenega pevskega zbora Sv. Janeza, ki ga vodi izvrstni pevovodja Er. Majhenic. Nekateri so bili mnenja, da bi bilo zelo lepo in umestno, če bi na takih večerih, kak dober deklamator govoril in prikazal poslušalstvu lepoto slovenske besede, ki bi jih bral iz del naših velikih pesnikov, Cankarja in drugih. Te pripombe so na namestu — z željo, da bi bile upoštewane na prihodnjih takih prireditvah. Louis in Dolores Ivanchich sta pokazala, da imata veliko prijateljev in znancev in s tem dokazala, da sta zmožna organizirati kulturno-zabavne večere v velikem obsegu. Imela sta velik moralni — in sigurno tudi finančni uspeh. Iskrene častitke!

Dramski odsek slov. društva TRIGLAV, bo uprizoril prvo nedeljo v aprilu v dvorani Sv. Janeza veselo igr "Pri belem Kraljičku." Režira in glavno vlogo igra Vladimir Kralj. Krčmarico Meto bo zaigrala Kralj. Izabela. Drugič bom poročal tudi v ostalih vlogah. Naj omenim samo to, da se je g. Dimitrij Kralj, ki je prepisoval vloge, od vsega srca smejal tej zabavni in duhoviti komediji. Pomislite, kaj bo šele takrat, ko jo bodo zaigrali.

Prijatelji in znanci zapomnite si 4. april. V dvorani Sv. Janeza bo uprizorjena komedija "Pri belem konjičku." Že danes vsi vljudno vabljeni, na to predstavo. L. G.

Kompas za muslimane in top za zajce

Dva, navidez nesmiselna izuma, sta v zadnjem času prinesla bogastvo izumiteljema. Tako je neki obrtnik iz francoskega Clermond-Ferranda več let izdeloval precizne kompase, ki pa jih ni nihče hotel kupiti, ker so nemški znatno cenejši. Ko je bil že skoraj na robu finančnega poluma, mu je šinila v glavo rešilna misel. Vso svojo zalogo kompasov je spremenil v instrumente, ki natanko pokažejo iz katerega koli kraja na svetu v smeri Meke, muslimanskega svetega mesta. Ker morajo muslimani moliti vsak dan, obrnjeni v smeri Meke, jih je na tisoče naročilo takšne kompase. Tako je omenjeni obrtnik čez noč postal bogataš.

Tudi drugi navidez nesmiselni izum je sad francoskega duha. Neki mehanik iz Argentineuilla je v prostem času izdelal nenavadni acetilenski top, ki ne potrebuje smodnika, a vendarle vsako minuto močno poči. Ljudje so se mu seveda smejali, sodejše pa ga tožili zaradi hrupa, ki ga je povzročal.

Lepga dne je mehanik dobil naročilo avstralskih farmarjev, naj jim pošlje 3000 acetilenskih topov. Z njimi namreč plaše zajce, ki delajo škodo po njihovih vrtovih in njivah.

PO ŠIRNEM SVETU

Predsednik Eisenhower se bo pridružil kraljici Elizabeti na jahti Britaninija 26. junija pri slovesnostih otvoritve nove vodne poti po reki sv. Lovrenca.

Izgleda, da se bo Nikita Hruščev odzval vabilu Danske, Norveške in Švedske in obiskal v Juliju ali avgustu te dežele.

Japonski prestolonaslednik Akihito se bo 10. aprila poročil s svojo zaročenko, meščanko Mičiko Shoda.

Pasternak v novih težavah

Boris Pasternak, ki je za svoj roman "Dr. Živago" dobil Nobelovo literarno nagrado, pa je moral na pritisk sovjetske vlade in partije odkloniti, je prišel pred teden zopet v težave. Neke angliške časnikar, ki je bil nedavno pri njem na obisku, je objavil eno njegovih zadnjih pesmi, v kateri pravi, da je "izgubljen kot zver v kletki, med tem ko so nekje ljudje, svoboda in luč, za njim je hrup zasledovalcev, pa nobene rešilne poti."

Pisatelj se je pred sovjetsko javnostjo opravičil, da je pesem napisal, ko je bil res močno pesimistično razpoložen, da pa ga je sedaj ta pesemizem že minil. Pasternak je pretekli teden dopolnil 69 let.

Ob zaključku mednarodne umetnostne razstave v Pittsburghu

Cleveland, O. — V znamenitem inštitutu Carnegie v Pittsburghu je bila v proslavo dvestoletnice obstoja mesta prirejena velika mednarodna razstava slikarstva in kiparstva decembra meseca lanskega leta. Razstava, ki je bila vse doslej javnosti odprta, je bila preteklo nedeljo zaključena.

Umetnostni bili, da se ta izredni kulturni dogodek registrira tudi v slovenski javnosti, saj je na njem udeleženi trideset držav, oziroma narodov. Po svojem zastopstvu si sledijo tako-le:

Argentina 5 umetnikov, Avstrija 9, Belgija 11, Kanada 11, Ceylon 1, Čile 2, Kolombija 4, Kuba 8, Danska 10, Ekvador 1, Francija 51, Nemčija 30, Velika Britanija 37, Grčija 2, Gvatemala 1, Haiti 2, Honduras 1, Izrael 2, Italija 49, Japonska 25, Jugoslavija 3, Nizozemska 9, Nikaragua 1, Peru 1, Španija 11, Švedska 1, Švica 12, Venezuelca 4, in ZDA, ki so bile s svojimi 181 umetniki številčno najmočnejše zastopane.

Zanimiva je okoliščina velikopoteznosti prirediteljev te mednarodne razstave, da je to prvič močnejše zastopana plastika. V celoti je bila sicer res zanimiva, sveža in senzacionalna, vsekakor je pa v obilni meri pogrešala polnokrvnih plastičnih prvov ter njihovih pravih vrednot.

Dejstvo, da je prevladovala na tej razstavi 90% — abstraktna umetnost, da človeku res misli, kam, v katero smer bo šel njegov bodoči razvoj. V celoti je opaziti, da se smer skrajnosti začela odmikati ter se kaže že smer snovno konstruktivne kompozicije. Zopet se uveljavlja motiv figure. (Trenutno se v Parizu na umetniškem polju bije boj za figuro in proti njej). V kiparstvu se močno opaža dekadence, formalni razkroj ter vsestranska sprostitev do skrajnosti. Njen ideal je po ceni, trenutni učinek po senzaciji. Je to dejansko manifestacija neznanih elementov, ki so po svoji naravi problematična zadeva. Da pride na razstavo toliko gotovih nesmislov, se razume, je odgovorno merodajno razsodišče.

Videti je, da morda še nikdar v zgodovini umetnosti ni bilo toliko odprte problematike, kakor na tej razstavi abstrakcionistov. Laik se navadno ne znajde v tem labirintu duhovnega sveta, zato nujno išče oprijemljivih markacij zadovoljive razlage. Večina del, ki so bila na tej razstavi so pres odmev našega časa in spadajo v praven pomenu besede v polje l'art pour l'artizema — umetnost zaradi umetnosti, ki je sama sebi namen.

Kakor je več struj in umetnostnih smeri 20. stoletja že za-

Kulturna kronika

tonilo in odšlo v pozabo, tako bo zelo verjetno odšla tudi ta. Gotovo pa bodo njene očetje, kot so Kandinsky, Picasso, Braque in drugi najvidnejši s svojimi deli ostali po tridesetih letih razmaha vidni mejniki sodobnosti.

Zdrava konstruktivna umetnost bo nastajala v povsem prečiščenem novem duhu, kot neizprosna reakcija na zmedo duhov sedanjega dobe.

Duhovni preporod, ki se je pojavil v petnajstem stoletju v Italiji pod imenom Rinascimento (renesanca) se je izvršil v odpru proti pozno gotičnim razkrojnim oblikam in njeni srednjeveški miselnosti. Postavil je nov lepotni ideal. V arhitekturi pa se je uveljavilo načelo: jasne in trdno uklenjene oblike ter ravne linije v horizontali in vertikali. V tem znamenju se je razvil in uveljavil svetovni slog, najprej v arhitekturi, potem v slikarstvu, ter je končno pognal umetnost do najvišjih vrhov z doprinosom neizmernim zakladov svoje dobe. Čas, ki je pred nami, kliče nov razvoj; smemo pričakovati isti pojav tudi mi, le pod drugačnim imenom.

France Gorše.

Tudi onkraj pekla so ljudje

O tem ve marsikaj povedati Boris Pahor v svojem novem obširnem romanu "Onkraj pekla so ljudje," ki ga je izdala Državna založba Slovenije. Med ljudmi onkraj pekla sta tudi mlad Slovenec iz Trsta in zala Parižanka. Takšnih parov v slovenski književnosti ni veliko in tudi ne veliko opisov take ljubezni, zato vlada za roman veliko zanimanje. Prve kritike o romanu pravijo, da je to najboljša Pahorjevo delo. Roman je v bistvu avtobiografski.

Drobne novice

Cankarjeva založba v Ljubljani je izdala pesniško zbirko Matije Bora: Sled naših senc. Zbirka je razdeljena v cikluse: Balaadni motivi. Med tamariskami, Impresije, Od večera do večera, Atomski vek in Šel je popotnik skozi atomski vek. Bajne mu nekateri hudo zamerijo, da ni uporabil v svoji liriki rajši izraza je-drski vek.

Državna založba Slovenije je izdala po novem letu prvo samostojno pesniško zbirko Toneta Pavčka. Pavček je dal svoji knjigi pesmi naslov "Sanje živijo dalje" in jo tudi razdelil na cikluse.

V zbirki Bios Cankarjeve založbe je izšla v prevodu Angele Vode knjiga esejev in spominov Stefana Zweiga Včerajšnji svet. Naslov se nanaša na predvojni svet. Zweig je napisal to delo med vojno v begunstvu v Ameriki.

Prihodnje tedne bo nastopala v milanski Scali slovenska sopranistka Vilma Bukovec, kar je veliko priznanje za to odlično, a osebno skromno in ljubeznivo pevko. Vabijo jo gostovat tudi na razne druge evropske odre. V Scali bo nastopala v vlogi Marinke v Prodani nevesti.

Ruski antropolog Mihail Gerasimov bo izdal v kratkem antropološki atlas, ki ga je izdelal po preučitvi več tisoč lobanj in kosti ljudi iz davnih dob, tudi takih, ki so živeli pred 500,000 leti. Na podlagi študija je prišel do zaključka (ki ga uči tudi krščanstvo), da so se razvila vsa človeška plemena iz istega debla. Prvotna rasa je živela po Gerasimovih ugotovitvah okrog Sredozemskega morja. Pozneje se je razpršila po vsem svetu in tako so se v različnih podnebjih in zemljepisnih širinah pojavile zunanje razlike med plemeni.

Naše gore list

SODOBNA POVEST

"Dobro je. Šli smo v gledišče — to že veste. Nekakšna igra s petjem, a se pri najboljši volji ne morem spomniti njenega imena."

"Tako tako. Pravili so, da je. 'Dobra?'"

Vstopnice so bile presneto drage, stvar pa je bila neumna — večinoma dekleta skoraj brez obleke in igralci, ki so se podili po odru, kakor da hitijo gasiti ogenj. Nihče ni vedel, za kaj prav za prav gre, in se tudi poslušalec ni videlo, da bi jim bilo za to kaj dosti mar. Smejali so se, naj je bil prizor tak ali tak. Menda sem za tako robo že prestar. Nekoč se mi je zdela izvrstna. Zdaj pa se mi je videla kakor precej poganska in pro-pala predstava, in bilo me je skoraj sram, da jo gledam. Če takele reči že nekaj časa nisi videl, spet obstrmiš ob surovi predrzni nesramnosti in se ti zamišljava, da nisi tako mi-sli, je pojasnil.

"Vem. Preveč ste se že naučili čistega, svežega zraka."

"Menda imate prav. Tak človek potem vse drugače gleda. Tako torej je bilo v petek večer. V soboto dopoldne smo vsi dolgo spali. Čiver se je odpejal v Nju Hempšir po Puharja, enemu svojih prijateljev pa je naročil, da nas je vodil najprej na tenis, potem smo kosili in se šli kopat. Seveda smo Čiverja pogrešali, a smo se tudi tako prav dobro imeli. Vreme je bilo lepo. Seveda ne tako zelo lepo kot tukaj, pa vendar se nihče ne bi smel pritoževati. Do večerje smo prišli nazaj, tu pa so nas že čakali Čiver, Puhar in fantek. Vzdignil je kozarec, molče srknil nekaj ledeno mrzle pijače in umolknil, da je bila Lorna kakor na trnju.

"In potem?" je dejala rezko.

Pa ji še ni takoj odgovoril.

"Sam prav ne vem, kako naj vam vse ostalo povem," je počasi odgovoril. "Z besedami je take reči težko izraziti."

"Kakšne reči?"

"No, subtilne reči," se je čud-

no obotavljal Skot. "Reči, ki zanje jezik menda nima izrazov. Oblaki, sence, razpoloženje, o-zračje — reči, ki so tako neotipljive, da se vprašujem, so li resnične ali pa sem si jih samo umišljaj."

Lorna, vsa trda na stolu, mu ni skušala pomagati; ko pa se je zdelo, da je nanjo pozabil in spet začel sanjariti, ga je pa nazadnje le spet zdrnila:

"In potem?"

"Za Puharja gre," je potihem rekel Skot. "Bi je spremenjen. Srce bi vam krvavelo, če bi ga videli. Vsem imzmed nas je bilo na solze. Nobene iskre več ni bilo v njem, čeprav si je strašno prizadeval, da bi jo spet vne; moral se ti je smiliti. Kakor da je na nas izlil povodenj mrzle vode, pa smo si vsi prizadevali, da bi zakrili razočaranje. Čiver je bil veličasten. Prišel nam je na pomoč kakor kak nadangel iz nebes.

Dajal nam je čudovit zgled, mi pa smo se trudili, da bi ga posnemali ter se delali vesele in razigrane kakor on. Tudi Puhar je storil vse, kar je mogel. Pa se je tudi on samo pretvarjal kakor mi ostali."

"Kaj pa mu je bilo?" je vprašala Lorna.

"Vidite, prav tej stvari nismo mogli do dna. Ni bil bolan. Res je bil boj suh ko tedaj, ko smo se nazadnje videli, a bil je zagorel in trden ko žebelj. Pri zdravju torej ni bilo nič nuarobe. Bilo je nekaj, kar je šlo globlje, nekaj, česar nihče izmed nas ne bi mogel opredeliti, česar ne morete izraziti z besedo. Bilo je, kakor da je v njem umrlo srce, zdaj pa hodi naokoli, govori, se smehlja in skuša opraviti brez njega. Drugače ne morem povedati. Bil je spremenjen, to je — čisto spremenjen. Skoraj mi je žal, da sem ga srečal. Rajši bi se ga spominjal takega, kakršen je bil prej. Samo takrat, kadar je bil njegov fant z njim, mu je obraz osvetilo pristno zanimanje. Otroka ima strašno rad, in po pravici, kajti fantek je res krasen. Vidi se, da Puhar misli samo nanj, e nikoli nisem videl, da bi kdo koga drugega tako malikoval. Kar groza me je bilo. Če bi se Andreju kaj primerilo, bi to najbrže bila Puharjeva smrt. Po mojih mislih je fant edina reč, ki ga še priklepa na življenje."

To pot Lorna ni hotela prekiniti molka, ki je sledil.

"Jaz sem skušal obnoviti stare čase in vprašati, kako se kaj godi Deteljici, pa mi je Čiver zaprl usta. Pozneje mi je na samem rekel, naj Deteljice nikoli več ne omenim — Puhar da je zaroko z njo razdril in se poročil z Germano Tibo, tistim dekletom v francoski vasi, Andrej je njen otrok. S prstom bi me lahko podrl, ko sem to slišal. Pomislite, Puhar je Deteljico oboževal, razumete: oboževal! Preje bi pričakoval ne vem kaj, ko pa da se bo taka zaroka razdrila. Si tudi zdaj še ne morem misliti, da je res. Zgoditi se je moralo nekaj strahovitega, če je res prišlo do razdora. Naj je bilo karkoli že, po mojem prav to tlači Puharja."

"Mislite, da je nesrečen?" je skoraj neslišno vprašala Lorna.

"Nesrečen? Ta beseda ne pove dovolj. Slišite, ženska, njegovo srce je strto. No, skozi večerjo smo se se kar nekam pririli. Čiver je poskrbel, da je ta čas hišna pestrna ostala pri otroku. A še preden so nam prinesli kavo, se je Puhar opravičil in sam šel k otroku. Zdaj šele je prišel čas, da smo se spogledali. Nihče ni govoril. Saj menda tudi ni bilo o čem govoriti.

(Dalje prihodnjič.)

JOZE GRDINA:

PO VZHODU IN ZAPADU

Srečanje s tovarišem iz ruskega ujetništva. Na Dolenjsko. Na Gorenjskem. V Celju. Na Notranjskem. Na Skaručini. Pred sodnikom. O položaju v Jugoslaviji. V neprijetnem položaju. V Paray le Monialu. V svetišču Presv. Srca Jezusovega. Grob sv. Marjete Alakok. V Parizu. Konec.

(Nadaljevanje.)

Zgodovinarji še danes ne morejo razumeti, kako da Dunaj kljub sijajni poziciji, ki so jo imeli Turki in kljub četrt milijona dobro oboroženih vojakov, katerim je poveljeval veliki vezir Kara Mustafa, ni padel. Branilec Dunaja grof Starheimberg je imel komaj 30,000 vojakov, a so kljub temu Turki 12. septembra doživeli katastrofalni poraz. Zgodovinarji navajajo gotove vzroke za to zmago, toda dejstvo, da je tukaj odločalo božje Srce Jezusovo, po katerega navodilu je zadoščevala sv. Marjeta Alakok, pa enostavno zamolčijo.

Tukaj je zgled in obenem sijajen dokaz, odkod pomoč za današnje čase, ki so jako podobni tedanjim. Takrat so grozili Evropi Turki, ki bi z zavzetjem Dunaja prodirali še dalje proti zapadu, danes pa ogroža svet komunizem, ki se širi med narode. Odkod pomoč? Od tam, od koder je prišla za stiskani Dunaj. Toda danes ni sv. Marjete Alakok, ki bi molila in zadoščevala božji pravici, danes morajo narodi sami zadoščevati ter prositi za odvrnitev te nevarnosti.

Poklonivši se svetnici, katero sem gledal v dragoceni krsti, sem stopil pred zgodovinski oltar, s katerega je govoril Gospod, potem pa šel v samostanske prostore, kjer so razstavljene razni predmeti iz življenja sv.

Marjete Alakok. Tu je v slikah ovekovečeno življenje svetnice. Zelo me je zanimala slika, ki kaže Marjeto opravljeno po tedanji francoski šegi. Pred nališpano Marjeto stoji Jezus, tak kakor ga je pokazal Judom Pilat.

Pogled na vsega razbičanega Jezusa s trnjevo krono na glavi je segel Marjeto globoko v dušo: odložila je svojo lepo obleko, segla po biču in se bičala do krvi; končno je stopila v samostan. V velikih križih in težavah je sledila svojemu Zveličarju, ki jo je bogato poplačal. Lepa slika predločuje svetnico, ko z veseljem na obrazu umira. Že smrt sama je bila bogata nagrada za odpoved svetu, kaj šele njeno poveljčanje, ko se pred njenim grobom zgrinjajo množice in se ji klanjajo.

Ko si ogledam prizore iz njene življenja, si ogledam jedilni pribor, vilice, žlico, krožnik in lonček, potem moderc in raševino, katero je nosila pod svojo obleko, ter bič, s katerim se je bičala. Vse to je skrbno, kakor prav dragocene stvari shra-

njeno pod steklom. Prav tako sem videl njeno skrinjo in več njenih lastnoročno pisanih pisem ter razne druge literature o češčenju Srca Jezusovega. Dalje svetnico v naravni velikosti, ko z ročencem v rokah kleči za-topljena v molitev, kot je često klečala, ko je govorila z Gospodom. Za spomin na ta obisk mi je dala redovnica malo sliko svetnice, kjer je vdelen majhen košček svile, ki je bil v dotiku s telesom svetnice.

Iz samostanskih prostorov grem na ulico, nato nekoliko višje po klancu ter pridem do lepe nove stavbe s kupolo, vrhu katere je velik kip Presv. Srca Jezusovega. To je kapela blaženega Klavdija Kolombiera. Brez nadaljnjega vstopim v lepo prijazno svetišče, kjer počiva blaženi Klavdij Kolombiere, dušni vodnik ter spovednik sv. Marjete Alakok.

Pater Klavdij de la Kolombier je bil rojen l. 1641 blizu Lyona v Franciji. Na povelje svojih predstojnikov je prišel l. 1675 v Paray le Monial, kjer so

imeli jezuitje svojo hišo. Ko je Jezus v tretjem razodetju naročil sv. Marjeti, naj se vpelje praznik Njegovemu Srcu, ji je dejal: "Obrni se na mojega služabnika patra Kolombiera, ki sem ti ga poslal..." Ko je Marjeta p. Kolombieru to povedala, kaj Gospod želi, je najprej poiskoval njo ter preiskaval njena razodetja dolgo časa in zelo natančno. Ko je jasno spoznal, da ni goljufana, ampak, da jo vodi duh božji, je najprej sam sebe, svoje zmožnosti in darove popolnoma in za vselej daroval in posvetil Jezusovemu Srcu. Kmalu je dobri in pobožni pater na sebi izkusil, kako dobro je zanj, ako časti presv. Srce Jezusovo; njegovo delovanje je imelo dober uspeh. To ga je še bolj utrdilo v prepričanju, da je po-božnost do Srca Jezusovega prava in dobra in, da prihaja od Boga.

(Dalje prihodnjič.)

Rdeči čuvarji stalno na straži

Skupina 8 članov madžarske tajne policije je stalno na straži v bližini ameriškega posla-ništva in budno pazi, če bi slučajno prišel skozi vrata madžarski pri-mas, kardinal Mindszenty.

Kardinal je v poslanstvu od jeseni 1956, ko so Sovjeti strli madžarski upor. V zadnjem času je bilo slišati o pogajanjih med Vatikanom in Madžarsko o možnostih in pogojih kardinalo-vega odhoda iz Madžarske.

Oglašajte v "Amer. Domovini"

Carst Memorials

Kraška kamnoseška obrt
15425 Waterloo Rd. IV 1-2237
EDINA SLOVENSKA IZDELOVAL-
NICA NAGROBNIH SPOMENIKOV

VAS MUČI REVMATIZEM?
Mi imamo nekaj posebnega
proti revmatizmu. Vprašajte
nas.

MANDEL DRUG
SLOVENSKA LEKARNA
15702 Waterloo Rd.
KE 1-0034
Naročila sprejemamo in izvršuje
mo po pošti tudi za Cleveland.

NAŠA FEBRUARSKA RAZPRODAJA JE V POLNEM TEKU

VELIKI POPUSTI

na pohištvo za

DNEVNE SOBE - SPALNICE - KUHINJE
RADIO in TV APARATEIzkoristite to edinstveno priliko in kupite sedaj—
kajti pri VSAKEM NAKUPU BOSTE VELIKO
PRIHRANILI

A. GRDINA IN SINOVI

FURNITURE DEALERS and FUNERAL DIRECTORS

ODPRTO:

v ponedeljek, četrtek in petek od 9 do 9 zvečer

v torek in soboto od 9 do 6 zvečer

v sredo cel dan zaprto

15301 WATERLOO RD.

KE-1-1235

DAJEMO EAGLE ZNAMKE!

EAGLE ZNAMKE O DODATNI PRIHRANKI V MAY TRGOVINAH! . . .

the MAY CO'S 2 BASEMENT stores
DOWNTOWN—PUBLIC SQUARE ON THE HEIGHTS—CEDAR CENTER

NIČ GRBANČENJA!...NIČ BUŠKANJA!...NIČ GUMBOV!

Slovite za lagodno spanje PO VRHU GLADKE

ZIMNICE

ali skladne vzmetnice

34.75

Do sedaj naša
najnižja cena

Prodali smo na stotine teh sloviti, kako-vostnih žimnic, izdelanih pri splošno zna-nem izdelovalcu. Te žimnice imajo čudo-vite lastnosti za večje udobje telesa, ima-jo lastnosti, ki jamčijo za dolgoletno mir-no in sproščeno spanje. Prevlečene s kras-nim progaštim blagom, ki ga najdete le pri žimnicah najboljša kvalitete. Primer-jajte to vrednost.

Sprejemamo pismena in telefonska naročila . . .
Kličite CHerry 1-3000

The May Co.'s Kletni posteljniški oddelek
v mestu in na Heightsu

V blag spomin

OB DRUGI OBLETNICI SMRTI
NAŠEGA LJUBEGA SOPROGA
IN OCETA

John Marn

ki je umrl 19. februarja 1957. leta

Minilo je že leti dve,
odkar zapustil si nas Ti,
ni pa žalostni smo vsi,
ker Te več med nami ni!

Spomini vedno k Tebi nam hite,
kot večna luč nam svetijo v srce!
A duša Tvoja neumrljiva,
v objemu večnega Boga
naj srečo rajsko uživa!

Tvoji žalujoči:

SOPROGA in OTROCI

Cleveland, Ohio, 19. februarja 1959.

MALI OGLASI!

Hiša s 5 spalnici

Enodružinska hiša, ena spal-nica spodaj, blizu cerkve Marije Vnebovzete. Klet, plinska gor-kota, vse priročno. Cena \$13,900.

LAKELAND REALTY CO.

KE 1-6681

(36)

V Florido

V soboto odidem v Florido. Vzamem 2 potnika in stroške razdelim. Nov avto. Kličite BE 2-0722 ali UT 1-3955.

(35)

Lastnik prodaja

Lastnik prodaja za \$16,000 zi-dan bungalow s 3 spalnici, 1½ garaža, hišica za igranje, klet, razvedrilna soba. \$5500 na-plaćila. Na 19701 Tyrone Ave. IV 1-5082.

(37)

Naprodaj

V bližini E. 232 St. in Char-don Rd., na lepem kraju, sta na-prodaj dve stavbni parceli. Kli-čite RE 1-6230.

(36)

Hiša naprodaj

V bližini cerkve sv. Kristine v Euclidu na 22274 Arms Ave. je naprodaj enostanovanjska hi-ša, 6 sob, tri spalnice, "colonial". Kličite RE 1-6230.

(36)

Sobe se odda

Pet lepih sob se oddaja zgo-raj z furnezo najrajši odraslim, lepa okolica na 16103 Huntmere Ave.

(35)

Hiša naprodaj

Lastnik prodaja lep, čist 5-sobni bungalow v mirni okolici v Euclidu blizu E. 200 St. Bli-zu šol, trgovin in transportacije. Veža, velika stanovanjska soba, 2 spalnice, poploščena kopal-nica, mala jedilnica, kuhinja s prostorom za obed, veliko drugo nadstropje delno zgotovljeno,

naraven les in podoknjak z mar-morja povsod, alumnijasta zim-ska okna in mreže, predeljena polna klet, poploščena, panelasta razvedrilna soba z baro, seži-galnik, zunaj barbeque na patio, 1½ garaža, vrt okrašen, več drugih udobnosti. Nizki davki in vzdrževanje. Cena je prava. Kličite KE 1-4956.

(36)

Pohištvo naprodaj

za spalnico, jedilnico, refri-gerator, televizor in peč na 776 E. 156 St. MU 1-1727.

(36)

Naprodaj

E. 75 St., blizu White Motor, dvodružinska hiša, 5-5, Plinski furnezi, dvojna veranda, zim-ska okna, garaža. Kličite danes.

J. J. Hrovat Realty

19901 So. Lake Shore Blvd.
KE 1-6576

(36)

Stanovanje se odda

Na East 103 St. blizu St. Clairja se odda 5-sobno stano-vanje s kopalnico, spodaj, lep vrt, za \$50 mesečno. Vprašajte na 663 E. 103 St.

(37)

Avto naprodaj

1957 Plymouth Savoy "push button drive", radio, zelo čist. Kličite EX 1-7540. Na 7516 Aber-deen Ave.

(36)

Sobe se odda

V najem se dobi 5 sob. Vprašajte v Sornovi restavraciji, 6036 St. Clair Ave. EN 1-5214.

(X)

Naprodaj

Delikatesen, C-2 licenca, soda fountain, dober promet, trgovina obstoječa že 48 let v St. Clairski okolici. Zmerna cena, nizka najemnina. Stanovanje ali brez. Pravemu paru ali dru-žini pomagam začeti. Kličite UT 1-4554 za več pojasnila od 12 do 6. zvečer.

(37)

Re-Nu Auto Body Co.

Popravimo vaš avto in prebarvamo da bo kot nov.
Popravimo body in fenderje.
Welding

JOHN J. POZNICK in SIN

GLenville 1-3830

982 East 152nd Street

